

Hoofdstuk 1: de fabriek

Mijn blik is strak gericht op de onderbroken witte lijn die het midden van het fietspad aangeeft. Ik stuur mijn voorwiel er precies overheen. Michelle en Fenna fietsen voor me uit, uitbundig lachend en kwebbelend. Door hun drukke geklets gaan ze steeds langzamer rijden, wat het lastig maakt om op de streep te blijven. Als ze nou maar een beetje doorreden... Krampachtig knijp ik in mijn stuur, starend naar de lijn die de weg van mijn oude naar mijn nieuwe leven markeert. Met de concentratie van een koorddanser probeer ik mijn evenwicht te bewaren. Zolang mijn wiel de witte ondergrond maar blijft raken, dan komt het goed...

Als een vijandelijke bunker doemt het schoolgebouw op in de verte. Een eindeloze rij van massieve blokken grijs beton.

‘Ik ben zo benieuwd hoe alles hier gaat,’ roept Michelle als we een paar minuten later onze fietsen in de stalling manoeuvreren.

‘Ik ben nieuwsgierig naar de docenten,’ zegt Fenna.

‘Ik naar de jongens!’ kraait Michelle. Terwijl ik sta te stuntelen met mijn fietsslot, blijven de twee giechelend doorratelen.

Vanaf vandaag zal alles anders worden. Nieuwe schoolvakken, nieuwe klasgenoten, nieuwe leraren, huiswerk en tentamens. Niet meer te voet naar school, maar tien kilometer door weer en wind fietsen met die kutboekentas achterop. En wie weet wat voor ellende me nog meer te wachten staat. Het schoolgebouw komt in elk geval even uitnodigend over als het spookhuis op de kermis. Ik probeer mijn tegenzin te verbergen, maar Michelle heeft me door.

‘Wat sta je nou weer te treuzelen, Mandy? Schiet op joh.’

‘Ja, ik kom eraan, even mijn fietssleutel opbergen.’ Ze rolt met haar ogen als ik haar aankijk. Fenna giechelt terwijl ik achter hen aan het schoolplein op loop.

Het zijn zeven stappen van de hal naar de aula, waar het kaalgesleten bruine linoleum overgaat in een zwarte tegelvloer. Aan de muur hangen maffe wandtapijten, afgewisseld met wereldkaarten en vage schilderijen. Over de hele benedenverdieping hangt een typische schoolgeur. Een mengeling van bordkrijt, leren boekentassen en zweterige regenpakken die broederlijk naast elkaar als stokvis te drogen hangen. De verdiepingen zijn door grijze stenen trappen met elkaar verbonden. Boven liggen twee rijen lokalen als gevangenissen op ons te wachten. Ik loop achter Michelle en Fenna het lokaal in. Een besnorde docent staat met zijn armen over elkaar naast het schoolbord. Ik wil niet vooraan zitten, maar de plaatsen achterin zijn al bezet. Michelle vlijt zich doelbewust neer in de hoek, Fenna gaat als een mak schaap naast haar zitten. Ik kijk om me heen.

‘Je mag hier wel zitten.’ Een meisje met een paarse trui kijkt me vriendelijk aan. Zonder nadenken neem ik plaats op de stoel naast haar.

‘Hoi, ik ben Simone,’ zegt ze.

‘Mandy,’ zeg ik terwijl ik mijn hand uitsteek. Lachend geeft Simone me een hand. Vanaf de rij naast me werpt Michelle me een afkeurende blik toe.

‘Bizar,’ zegt ze. *Bizar*, dat is haar gebruikelijke manier om aan te geven dat ze iets stom vindt. Als ze wegstijgt steek ik mijn tong naar haar uit. Simone opent haar schoolagenda. Ze heeft het mooiste handschrift dat ik ooit heb gezien. Net als ik dat tegen haar wil zeggen, maant de docent ons tot stilte.

‘Welkom, klas 1L, op onze mooie scholengemeenschap.’ Ik vraag me af wat het is dat hij zo mooi vindt. Mijn oude school was gezellig, knus en voelde vertrouwd. Deze is groot en onpersoonlijk. Mavo, havo en vwo onder één dak en bijna tweeduizend leerlingen. *De fabriek* noemen ze deze school. Dat zegt genoeg.

De docent stelt zich voor als Kees Maas. Hij geeft biologie en is onze klassendocent voor dit jaar. Zijn strenge uiterlijk verdwijnt als hij begint te praten. Hij lijkt aardig, hij maakt zelfs grapjes. Terwijl hij de klassenlijst met ons doorneemt, dwalen mijn gedachten al af. Wat een typische naam, Kees Maas. Mees Kaas. Kees Maas, smeerkaas. Maas Kees, mafkees. Met zo'n naam kun je niet serieus genomen worden. Ik kijk over mijn schouder. Op de achterste rij zit een jongen met rood haar en gigantische voortanden gebiologeerd naar de vangst van de dag te kijken, die hij zojuist uit zijn neus heeft gevestigd. Jeffrey heet hij, volgens mij is het een etterbak. Naast hem zit David, de lolbroek van de klas, dat heb ik nu al door. Toen Mees Kaas net zijn naam riep zei hij 'Yo, bro' en hij maakte er een gebaar bij alsof hij figureerde in de nieuwste videoclip van Michael Jackson. Een rij naar voren zit een jongen met hele lange benen. Hij zit onderuitgezakt op zijn stoel, anders passen zijn benen niet onder de lessenaar. Ik kijk naar de stoppels op zijn kin, ik schat hem minstens twee jaar ouder dan de rest. Ik schrik als Simone me zachtjes aanstoot. Blijkbaar heeft Mees Kaas mijn naam geroepen.

'Euh, ja hier,' zeg ik.

'Bizar,' zegt Michelle. Nadat de klassenlijst is doorgenomen, volgt er uitleg over de schoolvakken, het huiswerk en het lesrooster. We krijgen een plattegrond van het gebouw met een overzicht van de lokalen. Elk lesuur krijgen we een ander vak van een andere docent. Ik kan me er niks bij voorstellen. Een irritante prikkeling trekt door mijn buik.

'Ik snap niks van die plattegrond. Weet jij hoe we zometeen naar het aardrijkskundelokaal moeten lopen?' fluistert Simone.

'Nee, laten we de rest maar volgen,' antwoord ik.

Wanneer de bel klinkt, veert iedereen tegelijkertijd op en ontstaat er een complete chaos. Mees Kaas roept nog wat, het gaat verloren in het rumoer. Snel probeer ik mijn spullen in mijn tas te doen, maar mijn etui valt op de grond en voordat ik alle pennen bij elkaar heb geraapt en alles heb ingepakt, is het lokaal leeg. Ook Simone is

verdwenen. Verdorie, hoe weet ik nu hoe ik bij het aardrijkskundelokaal moet komen? Weer voel ik een prikkel door mijn lijf trekken. Snel loop ik de gang op, waar het een drukte van jewelste is. Ik zie niemand meer van mijn klas. Ik bestudeer de plattegrond en tel de lokalen. Het aantal komt niet overeen met de plattegrond. Bijna word ik onder de voet gelopen door een paar bovenbouwers.

‘Opzij brugsmurf,’ klinkt het. Opnieuw bekijk ik de plattegrond. *Lesgebouw 1* staat erboven. Zei Mees Kaas niet iets over aardrijkskunde in lesgebouw 2? Terwijl ik me in de plattegrond verdiep, neemt de drukte op de gang af. Door de grote ruiten van de lokalen zie ik de leerlingen hun plaats innemen, de deuren gaan dicht. Totdat ik in mijn eentje op de gang sta.

Ik haast me de trap af, op zoek naar lesgebouw 2. Vlug loop ik door de brede gang die de lesgebouwen met elkaar verbindt, ik kijk en ik zoek. Wanneer ik eindelijk voor het goede lokaal sta, is de deur al dicht en de les begonnen. Ik doe een vergeefse poging om zo onopvallend mogelijk binnen te glippen. Alle hoofden draaien om, dertig paar ogen kijken me aan. Ik voel mijn gezicht gloeien.

‘Zo, wie hebben we daar?’ zegt een docente met haar haar in een knotje. Als ze niet zo’n tuttig kapsel had, zou ze iets weg hebben van Madonna, nu lijkt ze meer op oma Duck.

‘Mandy, sorry,’ zeg ik verontschuldigend.

‘Nou, ga gauw zitten, Mandy sorry,’ zegt het knotje en ze knipoogt naar me. Ik hoor een paar klasgenoten giechelen.

‘Bizar,’ klinkt het uit de rij naast me.

Tijdens de lunchpauze in de kantine heerst dezelfde chaos als op de gangen tussen de uren. Er wordt gegeten aan lange bruine tafels die in rijen staan opgesteld in een sombere ruimte. Degene die dit schoolgebouw heeft ontworpen is òf blind geweest òf mist elk gevoel voor sfeer. Achterin de ruimte staat een conciërge snacks te verkopen. De manier waarop hij dat doet, doet me denken aan een cipier die kwakken natte prut op de borden van de gevangenen smijt. Mijn

gedachten gaan met me op de loop en ik zie voor me hoe de scholieren, gekleed in zwart wit gestreepte pakken door enkelkettingen aan elkaar verbonden zijn. Allemaal veroordeeld tot minstens vier jaar gevangenschap. Ik ga tegenover Michelle aan een tafel bij het raam zitten. Het kleine beetje daglicht dat binnenvalt kan de donkere ruimte niet veraangenamen.

‘Waar bleef je nou bij aardrijkskunde?’ bijt Michelle me toe. Met haar handen om een bekertje thee gevouwen zit ze me aan te kijken, haar nek zo lang als van een giraf.

‘Ik zat in het verkeerde lesgebouw,’ zeg ik. *Bizar*, playback ik mee.

‘Ik heb nog even op de gang op je gewacht,’ zegt Simone, ‘maar ik zag je nergens meer.’ Ze kijkt verontschuldiging. Ik haal mijn schouders op en maak mijn lunchtrommeltje open. In stilte eet ik mijn boterhammen en ik laat het gekeuvel van de anderen aan me voorbijgaan. Ik ben er met mijn gedachten niet bij, mijn lijf voelt raar. Overal kriebelt het onder mijn huid en het lukt me haast niet om stil te zitten.

Na de lunchpauze volgen er nog drie lessen. Ik heb de grootste moeite om mijn aandacht erbij te houden. Als we tegen vier uur eindelijk onze fietsen uit de stalling halen, ben ik zo moe als een hond. En dan moet ik nog aan dat pokkeneind naar huis beginnen. Uitgeput rijd ik achter Michelle en Fenna aan. Als ik eindelijk thuis ben, smijt ik mijn boekentas in de hal en plof ik neer op de bank. Ma komt bij me zitten met twee kopjes en een theekan.

‘En meisje? Hoe was je eerste schooldag?’

‘Ging wel,’ zeg ik. *Horror*, denk ik. Ik laat twee suikerklontjes in mijn kop vallen en begin te roeren. Ik luister naar het geluid van het lepeltje tegen het porselein, de thee vliegt bijna over de rand van mijn kopje. Ik tel het aantal keren dat het lepeltje tegen de rand tikt. Driemaal vijf, zo is het goed. Ik probeer op allerlei manieren niet te denken aan dat wat me al een tijdje bezighoudt. Ik heb het ergens heel diep weggestopt en daar wil ik het houden ook.